

Nr 59

Av herrar Olofson och Nilsson i Lönsboda, om överförande till riksantikvarieämbetet av byggnadsstyrelsens kulturhistoriska byrås arbetsuppgifter.

I december månad 1957 framlade statens byggbesparingsutredning sitt andra betänkande (SOU 57: 47). Det innehåller bl. a. förslag till en omorganisation av byggnadsstyrelsen. Förslaget är av genomgripande natur och kommer givetvis liksom utredningens övriga propåer att bli föremål för remissbehandling, innan slutligt ställningstagande kan ske och proposition i ärendet eventuellt framläggas, vilket tidigast kan beräknas ske till 1959 års riksdag.

I betänkandet påpekas emellertid en onödig dubblering av handläggningen av en viss grupp ärenden, och i fråga om dessa ärenden torde en omläggning och förenkling kunna ske, redan innan slutlig ställning tagits till betänkandet i dess helhet och oavsett detta ställningstagande. Inom byggnadsstyrelsen finns en kulturhistorisk byrå med f. n. 1 byrådirektör, 1 intendent och 4 byråarkitektjänster, av vilka två enligt statskalendern var vakanta vid 1957 års ingång. De ärenden, som handläggs av denna byggnadsstyrelsens kulturhistoriska byrå, skall emellertid också i allmänhet granskas av riksantikvarieämbetet. Den kulturhistoriska byråns handläggning av ärendena är givetvis mer arkitektbetonad än riksantikvarieämbetets, men det torde vara svårt att dra upp några egentliga gränser mellan de två institutionernas intressesfärer. De måste arbeta i nära kontakt med varandra, och det förhållandet att samma ärende måste handläggas på två olika håll medför tidsutdräkt, onödig dubbelbehandling och ökat besvär för många kommuner. Det torde inte vara omöjligt, genom att ställa viss arkitektarbetskraft till riksantikvarieämbetets förfogande, att till riksantikvarieämbetet helt överföra de ärenden, som nu handläggs också av byggnadsstyrelsens kulturhistoriska byrå. Härigenom skulle dessa ärenden helt inordnas under rikets främsta fornminnesvårdande myndighet, större enhetlighet vinnas, tid sparas och ett visst förbilligande kunna ske. Byggnadsbesparingsutredningen har också föreslagit att i samband med byggnadsstyrelsens omändring till ett affärsdrivande verk ett sådant överförande skulle ske (sid. 126 i utredningens betänkande).

Med stöd av det anförda föreslås härmed,

att riksdagen måtte besluta, att snarast och om möjligt från och med budgetåret 1958/59 riksantikvarieämbetet efter förstärkning med lämpligt antal arkitekter helt måtte

överta de ärenden, som nu handläggs av byggnadsstyrelsens kulturhistoriska byrå och riksantikvarieämbetet gemensamt, samt att byggnadsstyrelsens kulturhistoriska byrå därefter måtte upphöra.

Stockholm den 22 januari 1958

Christer Olofson

Arvid Nilsson

i Lönsboda

Nr 60

Av herr **Gustafsson** i Uddevalla m. fl., i *anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till företagareföreningar m. fl.*

I årets statsverksproposition hemställer Kungl. Maj:t att riksdagen måtte anvisa ett reservationsanslag av 700 000 kronor till bidrag till företagareföreningar m. fl. för budgetåret 1958/59, därav 200 000 kronor till företagareföreningarnas administrationskostnader. Beträffande den sistnämnda delen av anslaget innebär Kungl. Maj:ts hemställan en reducering med 815 000 kronor i jämförelse med vad riksdagen anvisat för innevarande budgetår. Kungl. Maj:t synes anse att ifrågasvarande administrationsanslag helt bör upphöra efter en viss övergångstid.

Som motivering för den ifrågasatta reduceringen anföres, att företagareföreningarna har möjligheter till så betydande ränteinkomster av sin utlåningsverksamhet, att dessa tillsammans med det föreslagna reducerade statsbidraget och övriga intäkter bör vara tillräckligt stora för att täcka administrationskostnaderna.

Syftet med företagareföreningarnas verksamhet är bl. a. att söka åstadkomma bättre försörjningsmöjligheter för befolkningen inom områden med mindre utvecklade och differentierade näringsliv genom att bl. a. främja hantverk och småindustri. En väsentlig form i detta stöd är upplysnings- och rådgivningsverksamhet samt i viss omfattning även kreditstöd.

Erfarenheterna visar, att företagareföreningarna lyckats väl med sina uppgifter, vilket även vid många tillfällen har vitsordats av statsmakterna, men behovet av en differentiering och utveckling av näringslivet framför allt på landsbygden synes ha ökat under senare tid. Alla krafter bör förenas i ansträngningarna att nå de syftemål företagareföreningarna har uppsatt.

Av vikt är att framhålla, att företagareföreningarnas huvuduppgift varken är eller får vara utlåningsverksamhet. Det primära i dess uppgifter bör